

Forslag

til

Lov om udlån til sammenlægning, supplerings- og oprettelse af jordbrug m. m.

Fremsat den 14. februar 1968 af *landbrugsministeren*.

§ 1. I finansåret 1968-69 kan der af *jordfondens* midler disponeres over:

- 1) 6 mill. kr. *til* erhvervelse af suppleringsjord m. m. og jord til oprettelse af nye selvstændige brug m. m. i henhold til statshusmandslovens § 7, stk. 1, nr. 1 og 3, *til* udførelse af de i statshusmandslovens § 11, stk. 1-3, nævnte arbejder og anlæg på indkøbte arealer samt *til* tilsagn om lån til el- og vandforsyningsanlæg i henhold til statshusmandslovens § 50, stk. 2 og 3,
- 2) 2 mill. kr. *til* erhvervelse af jord til oprettelse af havekolonier i henhold til statshusmandslovens § 7, stk. 1, nr. 2, samt *til* udførelse af de i statshusmandslovens § 11, stk. 1-3, nævnte arbejder og anlæg på sådanne arealer,
- 3) 7 mill. kr. til tilsagn om tillægslån i henhold til statshusmandslovens §§ 55 og 56.

§ 2. I finansåret 1968-69 kan der af *statskassens* midler disponeres over:

- 1) 35 mill. kr. til tilsagn om lån til erhvervelse af tillægsgjord m. m. i henhold til statshusmandslovens § 34,
- 2) 8 mill. kr. til tilsagn om lån til erhvervelse af tillægsgjord m. m. i henhold til statshusmandslovens §§ 55 og 56,
- 3) 2½ mill. kr. til tilsagn om lån *til* oprettelse af nye selvstændige brug i henhold til statshusmandslovens § 31 samt *til* el- og vandforsyningsanlæg i henhold til statshusmandslovens § 50, stk. 2 og 3,

- 4) 4 mill. kr. til tilsagn om lån *til* oprettelse af nye selvstændige gartnerier i henhold til statshusmandslovens § 33 samt *til* el- og vandforsyningsanlæg i henhold til statshusmandslovens § 50, stk. 2 og 3,
- 5) 0,1 mill. kr. til tilsagn om lån til erhvervelse af fælles græsningsarealer i henhold til statshusmandslovens § 59,
- 6) 0,8 mill. kr. til tilsagn om lån *til* omlægning af landbrug til gartnerier i henhold til statshusmandslovens § 60, stk. 1, *til* varmeanlæg i drivhuse til bestående gartnerier i henhold til statshusmandslovens § 60, stk. 2, samt *til* anlæg og drift m. m. af frugtplantager i henhold til statshusmandslovens § 61,
- 7) 0,3 mill. kr. til anlæg af adgangsveje i henhold til statshusmandslovens § 45, sidste punktum.

§ 3. Lån og tilsagn om lån må ikke overstige følgende beløb:

- 1) til jordkøb til nye selvstændige landbrug 45.000 kr., undtagelsesvis dog 70.000 kr.,
- 2) til jordkøb til nye selvstændige gartnerier 25.000 kr., undtagelsesvis dog 65.000 kr.,
- 3) til opførelse af bygninger til nye selvstændige landbrug 110.000 kr., undtagelsesvis dog 135.000 kr.,
- 4) til opførelse af bygninger til nye selvstændige gartnerier 135.000 kr., heraf højst 80.000 kr. til opførelse af drivhuse,

- 5) til særskilt opførelse af drivhuse 80.000 kr.,
- 6) til overtagelse, til- og ombygning af bygninger på stamparceller 135.000 kr.,
- 7) til el-installation 4.000 kr.,
- 8) til anskaffelse af besætning og inventar til landbrug og til anskaffelse af vandings- og vandforsyningsanlæg m. m. til gartnerier 25.000 kr., dog med tillæg af indtil 300 kr., for så vidt der i forbindelse med brugets oprettelse gennemføres en hensigtsmæssig læplantning,
- 9) til omlægning af landbrug til gartneri 80.000 kr.,
- 10) til varmeanlæg i drivhuse til bestående gartnerier 20.000 kr.,
- 11) til anlæg af nye frugtplantager 25.000 kr.,
- 12) til indretning af frugtopbevaringsrum, vandingsanlæg m. v. på bestående frugtplantager 20.000 kr.

Stk. 2. De i stk. 1, nr. 3, 4 og 6, omhandlede lånebeløb kan forhøjes med indtil 15.000 kr. til dækning af udgifter til supplerende tekniske installationer såsom trykvandsforsyning, vandkloset, bad og evt. centralvarme, såfremt disse etableres i forbindelse med opførelsen af bygninger på nyetablerede brug.

Stk. 3. De i stk. 1 fastsatte maksimumslånebeløb finder med de ændringer, der fremgår af bestemmelserne i statshusmandslovens §§ 34, 55 og 56, tilsvarende anvendelse med hensyn til lån og tilsagn om lån til jordsuppleringer m. m. i henhold til de nævnte bestemmelser i statshusmandsloven.

§ 4. For lånene gælder de i §§ 5-10 fastsatte rente- og afdragsvilkår. For lån, som ydes til opførelse af bygninger i andre materialer end almindeligt murværk, kan landbrugsministeren dog fastsætte strengere afdragsvilkår.

§ 5. Lånene forrentes med $6\frac{1}{2}$ pct. p. a.

§ 6. Lån til oprettelse af et nyt selvstændigt landbrug eller gartneri — bortset fra lån til opførelse af drivhuse — eller til overtagelse af en stamparcel afvikles over ca. 60 år. Lånet er uopsigeligt fra debitors side uanset ejerskifte.

Stk. 2. Af lån, der ydes til oprettelse af et nyt selvstændigt landbrug eller gartneri, er $\frac{1}{5}$ rente- og afdragsfri. Ydes lån i forbindelse med overtagelse af en stamparcel, kan der

indrømmes låntageren rente- og afdragsfrihed for en mindre del af lånet. Reglen i dette stykke finder ikke anvendelse med hensyn til det i § 3, stk. 2, nævnte lånebeløb.

Stk. 3. Halvårsydelsen af lån til oprettelse af et nyt selvstændigt brug eller overtagelse af en stamparcel reduceres i de første 4 halvår efter oprettelsen med $37\frac{1}{2}$ pct. og i de følgende 6 halvår med 15 pct. Denne reduktion sker ved nedsættelse af renteydelsen.

Stk. 4. Når lånenes rente- og afdragspligtige del er indfriet, dog tidligst 60 år efter brugets oprettelse, afskrives på debitores begæring lånebeløb, som henstår rente- og afdragsfri.

§ 7. Tillægslån — med undtagelse af lån til opførelse af drivhuse — skal normalt afdrages over 40 år. I særlige tilfælde kan afdragstiden nedsættes ved forhøjelse af den halvårslige ydelse, enten for lånets løbetid eller for et i det enkelte tilfælde fastsat antal terminer. Afdragstiden kan dog normalt ikke gøres kortere end 18 år.

Stk. 2. Lån, der alene ydes til el-installation, og andre lån af tilsvarende størrelse skal i almindelighed afdrages over en periode, der ikke væsentligt overstiger 18 år.

§ 8. Lån til opførelse af drivhuse, gartnerilån i henhold til statshusmandslovens § 60 samt frugtavlslån i henhold til statshusmandslovens § 61 ydes som særskilte lån.

Stk. 2. Lån til opførelse af drivhuse samt gartnerilån i henhold til statshusmandslovens § 60 er afdragsfri i 2 år, hvorefter lånet afdrages over ca. 15 år.

Stk. 3. Frugtavlslån, i henhold til statshusmandslovens § 61 er afdragsfri i indtil 10 år, hvorefter lånet afdrages over ca. 10 år.

§ 9. Lån til el- eller vandforsyningsanlæg i henhold til statshusmandslovens § 50, stk. 2 og 3, samt lån til erhvervelse af græsningsarealer i henhold til statshusmandslovens § 59 afdrages normalt over henholdsvis ca. 20 og ca. 38 år.

§ 10. Renter og afdrag betales med faste, halvårslige ydelser, dog med de ændringer,

der følger af eventuel omregning af renten i henhold til statshusmandslovens § 51.

Stk. 2. Såfremt et lån anvises i rater, betales der først afdrag af lånet i den termin, der følger $\frac{1}{2}$ år efter, at lånet eller — hvis en del af lånet er rente- og afdragsfri — dets rente- og afdragspligtige del er anvist fuldt ud.

§ 11. Loven træder i kraft den 1. april 1968.

Stk. 2. Lov nr. 111 af 4. april 1967 om udlån til sammenlægning, supplerings samt oprettelse af jordbrug m. m. ophæves.

§ 12. Bestemmelserne i §§ 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse i finansåret 1969-70,

medmindre andet fastsættes ved ny udlånslov.

Stk. 2. Såfremt der i et finansår ikke disponeres over hele det beløb, der er stillet til rådighed til de i §§ 1 og 2 nævnte formål, kan landbrugsministeren efter forhandling med finansministeren disponere over det overskydende beløb i det følgende finansår til samme formål eller i samme finansår til andre formål, der kan gennemføres ved midler fra henholdsvis jordfonden eller statskassen i henhold til statshusmandsloven.

§ 13. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

I overensstemmelse med reglerne i § 7, stk. 3, § 11, stk. 4, og § 30 i statshusmandsloven (lovbekendtgørelse nr. 117 af 10. april 1967) søges ved nærværende lovforslag de fornødne midler til gennemførelse af statshusmandslovens formål stillet til rådighed for finansåret 1968-69.

Lovforslaget skal afløse udlånsloven for finansåret 1967-68, lov nr. 111 af 4. april 1967 (i det følgende forkortet til: U. 1967-68) Folketingstidende 1966-67: 844, 1284, 2976; A. 1817; B. 255, 325; C. 443.

Ved lovforslaget søges tilvejebragt det fornødne finansielle grundlag for en fortsat statslig støtte til fremme af landbrugets strukturrationalisering m. m. Såvel de foreslåede rådighedsbeløb som de foreslåede maksimumsbeløb for de enkelte lån er i overensstemmelse med indstilling fra statens jordlovsudvalg.

Lovforslaget vil ikke give anledning til øgede administrationsudgifter.

Om de enkelte paragraffer bemærkes følgende:

Til § 1.

Rådighedsbeløbene er af samme størrelse som beløbene i U. 1967-68.

Til § 2.

Rådighedsbeløbene er af samme størrelse som beløbene i U. 1967-68, bortset fra, at det under 3) anførte beløb er nedsat med 2 mill. kr., og det under 4) anførte beløb er forhøjet med 2 mill. kr. under

hensyn til den stærke nedgang i antallet af nyoprettelser af selvstændige landbrug i henhold til statshusmandslovens § 31 og den fortsat stigende interesse for oprettelse af nye gartnerier — navnlig i det østjællandske område — i henhold til statshusmandslovens § 33.

Den ændrede affattelse af 6) er af teknisk karakter.

Til § 3.

ad stk. 1. I 1) og 2) foreslås maksimumsbeløbene for lån til jordkøb fastsat uændret, dog foreslås under 2) det absolutte maksimumsbeløb for gartnerier (i U. 1967-68: 55.000 kr.) fastsat til 65.000 kr. under hensyn til jordpriserne i de områder, som er fortrinsvis egnede til etablering af gartnerkolonier.

Efter en af Danmarks Statistik foretaget beregning af omkostningerne ved opførelse af bygninger til husmandsbrug har der i tiden fra 15. august 1966 til 15. august 1967 været en stigning i byggeomkostningerne på ca. 12 pct.

Endvidere har stigende krav til størrelse og indretning af tidssvarende drivhuse i de seneste år medført væsentligt øgede byggeomkostninger for gartneriets driftsbygninger.

Under hensyn hertil foreslås der i 3)-6) fastsat følgende maksimumsbeløb for lån (de nugældende beløb er anført i parentes):

til opførelse af bygninger til	kr.	kr.
nye selvstændige landbrug	110.000	(107.000)
undtagelsesvis	135.000	(130.000)

til opførelse af bygninger til nye selvstændige gartnerier (inkl. drivhuse)	kr. 135.000	kr. (107.000)
til særskilt opførelse af drivhuse	80.000	(55.000)
til overtagelse, til- og ombygning af bygninger på stamparceller	135.000	(105.000)
Under hensyn til de skete prisstigninger foreslås der i 7)-9) endvidere fastsat følgende ændrede maksimumsbeløb for lån (de nugældende beløb er anført i parentes):		
til el-installation	kr. 4.000	kr. (3.500)
til anskaffelse af besætning og inventar til landbrug og til anskaffelse af vandings- og vandforsyningsanlæg m. m. til gartnerier	25.000	(20.000)
til omlægning af landbrug til gartneri	80.000	(55.000)

I 10) er som noget nyt foreslået et maksimumsbeløb for lån til varmeanlæg i drivhuse til bestående gartnerier (jfr. statshusmandslovens § 60, stk. 2) på 20.000 kr.

Beløbet i 8) til læplantning og beløbene i 11) og 12) (i U. 1967-68: 10) og 11)) er uændrede.

ad stk. 2. Beløbet (i U. 1967-68: 12.000 kr.) foreslås på grund af prisstigninger fastsat til 15.000 kr.

Statens jordlovsudvalg agter — i det omfang, der fremdeles ydes statslån til oprettelse af nye selvstændige landbrug — at kræve, at brugene skal være forsynet med avlsbygninger, uanset at lov nr. 114 af 4. april 1967 om landbrugsejendomme ikke kræver avlsbygninger til landbrugsejendomme.

Til §§ 4-13.

Bestemmelserne svarer til de i U. 1967-68 indeholdte bestemmelser, dog er der i § 6, stk. 3, foretaget en ændring af teknisk karakter.